

Architectuurgeschiedenis 1: een lange moderniteit (E082610)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 6.0

Studietijd 180 u

Aanbodsessies in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

De Meyer, Dirk

TW01

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

[Bachelor of Arts in de kunstwetenschappen](#)

stptn 6

aanbodsessie A

[Bachelor of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur](#)

6

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur \(afstudeerrichting architectuurontwerp en bouwtechniek\)](#)

6

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Science in de ingenieurswetenschappen: architectuur \(afstudeerrichting stadsontwerp en architectuur\)](#)

6

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de kunstwetenschappen](#)

6

A

[Keuzepakket Kunstwetenschappen](#)

6

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Europese en Noord-Amerikaanse architectuur en stedenbouw, Oudheid tot midden twintigste eeuw.

Situering

Deze cursus bestaat uit een reeks hoorcolleges en oefeningensessies die samen de student een grondig inzicht bieden in de ontwikkeling van de architectuur in Europa en Noord-Amerika, vanaf de Oudheid tot het midden van de twintigste eeuw, met een bijzondere nadruk op de ontwikkeling van de architect in de periode van de moderniteit als lange-termijnbeweging.

Inhoud

De theoriecolleges zijn erop gericht om diepere inzichten te geven, verbanden te tonen en de complexiteit, veelzijdigheid en contradicties te tonen in het totstandkomen van architectuur en stedelijke gehelen, sinds de Renaissance. Het centrale thema van de colleges is de ontwikkeling van de rol van de architect, van de taken die hem toegewezen worden, tijdens de maatschappelijke transformaties in de periode van de moderniteit als lange-termijnbeweging. Er wordt ingegaan op zowel het maken van als het denken over architectuur: de student krijgt inzicht in het hele veld van de architectuur: van de bouwpraktijk tot de theoretische discussies. Architectuurpraktijk en -theorie worden ontleed in hun maatschappelijke context, waarbij niet alleen gewezen wordt op de verbanden met de artistieke context (de andere kunsten), maar ook met de intellectuele, politieke en sociale. Er wordt uiteraard uitgebreid aandacht besteed aan het tot stand komen van architectuur vanuit het standpunt van de maker, de architect, maar ook vanuit het standpunt van de opdrachtgever. De verschillende colleges laten verschillende aspecten van de architectuurgeschiedenis aan bod komen: sommige zijn monografisch en gewijd aan één oeuvre, andere vergelijken verschillende architecten binnen eenzelfde periode of problematiek; sommige leggen de klemtoon op de bouwpraktijk, andere gaan meer in op de theoretische discussies over architectuur; sommige colleges tonen architectuurgeschiedenis als

geschiedenis van het tot stand komen van één gebouw, andere zijn opgevat als stadsgeschiedenis. De colleges zijn zodoende ook bedoeld om de student een eerste inzicht te geven in de mogelijkheden, diversiteit en methodologie van het architectuurhistorisch onderzoek.

In de oefeningensessies wordt de student begeleid in het opbouwen van een referentiekader van zowel de vormelijke als de maatschappelijke aspecten van de architectuur vanaf de Oudheid tot het einde van de Middeleeuwen. Theorieleaves, oefeningen en literatuur zijn complementair, zowel naar inhoud als doelstelling.

Begincompetenties

Gedegen humaniorakennis van de Europese geschiedenis en de Westerse filosofie.

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van de paradigmatische gebouwen en oeuvres in relatie tot de artistieke, intellectuele en socio-politieke context waarbinnen ze ontstonden.
- 2 Kennis hebben van de ontwikkeling van de architectuur en de stedenbouw als disciplines in relatie tot de maatschappelijke context.
- 3 De vorm- en ruimteconcepten van de verschillende stromingen in de Westerse architectuur, hun constructieve logica en de ideologische intenties die eraan ten grondslag liggen kunnen herkennen.
- 4 De terminologie van de architectuur beheersen.
- 5 De aangeleerde inzichten toepassen in de perceptie van concrete gebouwen en projecten.
- 6 Gebouwen begrijpen als uitdrukkingen van formele en ideologische opvattingen, binnen hun historische context.
- 7 Belangstelling hebben voor de formele, ruimtelijke, intellectuele, materiële en structurele kwaliteiten van een gebouw.
- 8 Belangstelling tonen voor de culturele en ideologische betekenis van gebouwen.

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Werkcollege, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcolleges. Verplichte lectuur.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Marvin Trachtenberg, Isabelle Hyman, Architecture; From prehistory to postmodernity. Prentice-Hall, 2002. Tweede editie.

Richtprijs: Gratis of betaald door opleiding

Optioneel: nee

Online beschikbaar : Ja

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : regelmatig

Gebruik en levensduur na de opleiding : regelmatig

Bijkomende info: Het studiemateriaal bestaat uit een syllabus en pdf's van de gebruikte slides. Daarnaast is er de verplichte literatuur, zie hierboven. Verplichte literatuur betekent niet een verplichting tot aankoop. In de facultaire bibliotheken is het boek in verschillende exemplaren voor consultatie en studie aanwezig. Via Ufora hebben studenten toegang tot pdf's van de verplichte literatuur.

Referenties

Aanvullende informatie vinden studenten in andere standaardwerken, die evenwel niet tot de verplichte literatuur behoren:

- N. PEVSNER, An Outline of European Architecture, Penguin, Baltimore, 1943.
- S. KOSTOF, A History of Architecture - Settings and Rituals, Oxford University Press, 1985.

Klassieke en renaissance architectuur:

- J. ONIANS, Bearers of Meaning - The Classical Orders in Antiquity, the Middle

Ages and the Renaissance, Princeton University Press, 1988.

- P. MURRAY, The Architecture of the Italian Renaissance, Thames & Hudson, 1981 (1963).
- R. WITTKOWER, Architectural Principles in the Age of Humanism, Londen, 1962 (1949). Ned. vert.: SUN, 1996.
- V. HART & P. HICKS, ed., Paper Palaces # the rise of the Renaissance architectural treatise, Yale UP., 1998.

Voor de 19de eeuw:

- Barry Bergdoll, European Architecture, 1750-1890.Oxford History of Art, 2000.

Voor de 20ste eeuw:

- K. Frampton, Moderne architectuur; een kritische geschiedenis. Nijmegen/Leuven, SUN/Kritak, 1988. Oorspr. Eng. ed. Modern Architecture; a critical history. London, Thames&Hudson, 1980.
- Tafuri, Manfredo, and Francesco Dal Co. Modern architecture (Architettura contemporanea: 1976). H. N. Abrams, 1979.
- Jean-Louis Cohen, The Future of Architecture since 1889. Phaidon, 2012.

Voor de architectuurtheorie:

- AA.VV., Théorie de l'architecture de la renaissance a nos jours, Köln, Taschen, 2003. Zeer toegankelijk boek voor eerstejaarsstudenten om alle namen in de colleges aan bod komen even per land chronologisch op een rijtje te zetten, mooie illustraties.

Voor aanvullend goed beeldmateriaal in zeer betaalbare edities: de reeks uitgegeven bij Könemann over romaanse kunst, gotiek, renaissance, barok, classicisme en romantiek, jugendstil.

Voor de Belgische architectuur: de reeks uitgegeven bij Lannoo.

Algemene werken die periodes behandelen voor de 15de eeuw:

- R. Martin, Greek Architecture. London, Faber&Faber.
- J.B. Ward-Perkins, Roman Architecture. London, Faber&Faber.
- J.D. Hoag, Islamic Architecture. New York, Abrams.
- H.E. Kubach, Romanesque Architecture. New York, Abrams.
- L. Grodecki, Gothic Architecture. New York, Abrams.
- O. von Simson, The Gothic Cathedral; Origins of Gothic Architecture and the Medieval Concept of Order. Princeton University Press, 1956, 1988.

Voor de terminologie:

- Haslinghuis, E.J., Janse, H., Bouwkundige termen: verklarend woordenboek van de Westerse architectuur- en bouwhistorie, Leiden: Prima Vera, 2001.

Vaktermen worden hierin verklaard, geïllustreerd en vertaald. Handig zowel bij lectuur als bij het schrijven van teksten i.v.m. architectuur

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

De docent is beschikbaar voor, tijdens en na de hoorcolleges voor uitleg en discussie. Oefeningensessies met begeleiding over de literatuur en antwoorden op vragen over de cursus en de hoorcolleges.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk examen met gesloten boek. Typisch 3 à 6 vragen, die elk bestaan uit meerdere delen en waarvan de helft hoofdzakelijk kennisgericht, de andere helft vooral inzicht, met één inzichtsvraag waarvan het antwoord een omstandige, gestructureerde uiteenzetting vergt.

Eindscoreberekening

